TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO, SULO SYVÄNEN, ADOLPH SALMI, ALEX SEVO, A. B. MÄKELÄ.

TOVERI
(THE COMRADE)
The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.
ANTTI J. PARTAN, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Ilmoitushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovarsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntyma- ja avioliitto-ilmotukset $1.00 kerta, halutaantietoja nimenmuutto-ilmotukset 50c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$5.50 6t kuukautta..$3.00
3 kuukautta... $1.60 1 kuukausi... .60
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$8.00 6 kuukautta..$4.25

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$5.50 Six months.....$3.00
Three months..$1.60 One month..... .60

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Olisihan sekin yhteistoimintaa

Asuntopulan huojentamiseksi on Seattlessa keksitty muuan suunnitelma, jonka avulla selitetään saatavan riittävä määrä asuntoja lyhyessä ajassa. Kuten tunnettua, ei Seattlessa ole niinkään suurta puutetta asunnoista, vaan on niiden vuokra korotettu niin korkealle, että työläisten on vallitsevilla palkoillaan melkein mahdoton niitä saada.

Kiinteimistövälittäjät eivät halua vuokrata asuntoja, vaan vaatisivat että tarvitsevaisten työläisten olisi ostettava ne.

Suunnitelma on varsin huolellisesti harkittu siitä syystä, että keinottelijat tietävät varsin hyvin, että sotaa seuraa taloudellinen ahdinkotilanne, jonka aikana työläiset menettäisivät nyt ostamansa huoneet, sillä he eivät ennättäisi maksaa niitä kaikkia tämän varallisuuskauden ajalla, ja pulakauden aikana eivät saisi mistään ansiotyötä jolla voisivat maksaa kuukausimaksuja. Seurauksena olisi, että kiinteimistön omistajat saisivat omaisuutensa takasin ja pitäisivät niistä siihen saakka maksetut rahat, jotka nousisivat satoihin tuhansiin dollareihin.

Käsittänevätkö ne jotka puhuvat asuntopulan lieventämisestä tätä, emme tiedä, mutta kaikissa tapauksissa on asia sen arvoinen, että järjestyneen työväestön kannattaa antaa sille vakava huomionsa.

Muuan Mundorf niminen pannuseppien union jäsen esittää sikäläisille varakkaimmille unioille, että ne hankkisivat viidenkymmenen tuhannen dollarin rahaston, jolla rakennettaisiin tilapäisiä asuntoja työläisille suurten teollisuuslaitosten läheisyyteen. Hänen suunnitelmansa mukaan voitaisiin siten laittaa asuntoja noin viidelletuhannelle työläiselle varsin lyhyessä ajassa.

Ei ole epäilemistäkään siitä etteikö yritys olisi kannattava. Ja siten saataisiin asuntopulaa jonkun verran lievennetyksi. Moni kiinteimistövälittäjä saisi pitää itse vuokratalonsa tai alentaa sekä hintaa että vuokraa.

Mutta tällä kysymyksellä on toinenkin puolensa. Sellaisiin toimenpiteisiin ei unioilla olisi mitään pakkoa, elleivät ne hoitaisi niin säälittävällä tavalla valtiollista toimintaansa. Samoissa lehdissä, joissa vaaditaan työväen asuntojen rakentamista näkee sivumäärin unioitten maksamia ilmotuksia, joissa työläisiä kehotetaan ja opastetaan äänestämään samojen kiinteimistövälittäjien ehdokkaita valtion ja kaupungin hallitnoon. Kun sellaista tapahtuu silloin, kun kaupungin nykyinen hallinto Seattlessakin on juuri tunnustanut voimattomuutensa kiinteimistövälittäjien voitonhimon edessä, s o. osottanut että se ei halua suojattiensa etuja loukata, niin tuntuu siltä, kuin kaikki toimenpiteet työläisten aseman parantamiseksi sellaisen sakin taholta olisivat jo etukäteen tuomitut epäonnistumaan.

Asuntokysymys on päivän polttava kysymys monella alalla varsinkin lännellä nykyisin, sillä nopea väenlisäys tekee asuntojen saannin mahdottomaksi, mutta työväestöllä pitäisi olla keinoja, joilla pakottaisi työnteettäjät tai valtion suorastaan hankkimaan asuntoja kohtuullisilla hinnoilla. Unioitten varojen sellaisiin kiinnittäminen ei useassakaan tapauksessa saa aikaan muuta kuin sekaannusta ja selkkauksia, joissa joudutaan kokonaan pois työväenliikkeen varsinaisista tehtävistä. Parhaatkin uniot ovat sentään huonoja liikkeenharjottajia.

Asunto-osuuskuntien järjestäminen on hyvä asia, mutta jos niitä koetetaan järjestää minkälaisten tilapäisten työpaikkojen ympärille tahansa, niin saattaa työväestö siinäkin pettyä. Kapitalistit ovat valmiit kiinnittämään varojaan asuntoihinkin jos vain katsovat niistä olevan pysyväisiä tuloja, mutta nykyisen asuntopulan aikana eivät ne ole siitä tietääkseenkään, nähtävästi siitä syystä, että ne pitävät asuntotarpeen niin tilapäisenä, että sille alalle ei kannata pääomaa kiinnittää. Niillä on kiitollinen mieli niitä kohtaan jotka tavalla taikka toisella hankkivat sen välttämättä tarvittavan pääoman, jota ilman asuntokysymystä ei voida ratkasta.

Niin nukkuvan työväestön kanssa menetellään

Me olemme monta kertaa kirjottaneet Washingtonin valtiossa voimassa olevasta vaaranalaisuusvakuutuslaista ja osottaneet, että se on kaikkea muuta vaan ei kelvollinen. Olemme osottaneet, miten keskenään kilpailevat politikoitsijat olivat pakotettuja sen antamaan joitakin vuosia sitten, mutta sittemmin ei siihen ole saatu sellaisia muutoksia, jotka olisivat olleet välttämättömiä, tehdäkseen lain edes siedettäväksi ja estääkseen keinottelevat lääkärit ja puoskarit sekä työnteettäjät käyttämästä sitäkin aseenaan työläisiä vastaan.

Aivan äskettäin on Seattlen työväestön taholta tutkittu lakia ja tultu siihen käsitykseen, että sen perinpohjainen korjailu on aivan välttämätön. Mutta päättäen siitä, että samat järjestyneet työläiset ovat jälleen suositelleet porvaripolitikoitsijain valitsemista lainlaatijakuntaan, jossa ainoastaan laki voidaan korjata, ei ole mitään toivoa paremmasta.

Ja sittenkin pidetään Washingtonin valtion vaaranalaisuuslakia miltei parhaimpana koko Yhdysvalloissa. Saattaa arvata, miten kurjia ja kelpaamattomia ne ovat muissa valtioissa.

Yhtenä suurimmista epäkohdista mitä laki nykyisellään sisältää, on se, että tapaturman uhrien hoidon sallitaan jäädä kontrahtilääkärien huostaan. Työnteettäjä tekee sopimuksen jonkun lääkärin kanssa siitä, että tämä hoitaa kaikki lain alle kuuluvat tapaukset määrätystä maksusta. Ja työläisten on siihen alistuminen, siksi kunnes kontrahdin määräaika loppuu.

Muutama päivä sitten alisti muuan lakia tutkinut valiokunta kertomuksensa Seattlen Työväenjärjestöjen Keskushallinnolle. Kertomuksessa sanotaan m. m. seuraavaa:

1. Työnteettäjät ja sopimuksia tekevät lääkärit pyrkivät saamaan sellaisia sopimuksia aikaan ainoastaan yhtä seikkaa silmälläpitäen — omaksi mukavuudekseen ja voitokseen.

2. Jonkun työpaikan työläisten enemmistön kerran tekemä ja valtion lääkintäavustuslautakunnan hyväksymä sopimus on sitova kaikkiin sen työnteettäjän palveluksessa oleviin työläisiin nähden niin kauan kun se sopimus on voimassa. Nykyisen tavan mukaan voi neljä työläistä muodostaa enemmistön kaikista työläisistä jollakin määrätyllä työmaalla silloin kun sopimus tehdään. Kuuden kuukauden kuluessa voi työläisten lukumäärä kohota neljään tuhanteen, mutta siitä huolimatta sitoo neljän tekemä sopimus heidät kaikki koko sopimuksen voimassaoloajan (ei enempää kuin kolme vuotta) kaikissa tapaturmien aiheuttamien lääkärinavun tarvitsemistapauksissa.

3. Sopimuksenalaisten työpaikkojen työläiset menettävät kaikki sanontavaltansa loukkaantuneitten työläistenhoitoon nähden sillä valtion yleislakimies on selittänyt, että missä sopimus on voimassa, siellä ei ole paikallisilla avustuslautakunnilla mitään tekemistä loukkaantumistapauksien kanssa. Tällaisen laintulkinnan alajsena täytyy loukkaantuneen työläisen luonnollisesti tyytyä sellaiseen avustukseen kuin kontrahtilääkäri suvaitsee hänelle antaa. Hänen ainoa turvapaikkansa on valtion lääkintäavustuslautakunnassa, jonka toiminta tavallisesti ja pakostakin on niin hidasta, että avun tarve on jo aikoja ennen ohitse kuin sen huomio asiaan kiintyy.

4. Sopimusjärjestelmän vallitessa ei valtion lääkintälautakunnan virasto saa mitään tilastoja tapaturmien lukumäärästä, laadusta tai avunannon tyydyttäväisyydestä. Sille ei ilmoteta mitään muuta kuin määräys maksaa valtiolle kuukausittain kymmenen prosenttia siitä, mikä rahasumma olisi tarvittu, ellei sopimusta ollut olemassa.

Valiokunta on sillä kannalla, että valtion olisi suoranaisesti huolehdittava loukkaantuneitten työläisten hoidosta. Luonnollisesti olisi sellainen järjestelmä parempi, oikeastaan ainoa mahdollinen nykyisissä oloissa. Mutta on siinäkin mahdollisuuksia väärinkäytöksille, kuten kokemus on sottanut kaikissa valtion hoitoloissa. Sellaiset laitokset muuttuvat enemmän vaivaishoitolaitoksiksi, kuin miksikään muiksi.

Valiokunta sanoo niinikään saaneensa tietää, että esim. seattlelaisen King County Medical Societyn lääkäreille on annettu nimenomainen määräys olla hoitamatta jonkun toisen lääkäriliiton lääkäreille kuuluvia sairaita. Siten saavat loukkaantuneet menehtyä lääkärinavun puutteeseen sillä aikaa kun keinottelevat lääkärit riitelevät välissään uhreista.

Jokaiselle työläiselle painostaa valiokunta sitä, että ei missään tapauksessa allekirjota minkäänlaista sopimusta minkään lääkärin kanssa itsensä hoitamisesta tapaturman sattuessa. Milloin hyvänsä jollakin työmaalla sellaista sopimusta yritetään saada voimaan, on työläisten siellä pantava riittävästi voimaa liikkeelle sellaisten shakaaliyritysten torjumiseksi, sillä ne eivät ole mitään muuta kuin keinottelevien lurjusten yrityksiä niittää voittoja työläisten kärsimysten kustannuksilla.

Ja, kuten sanottu, muissa valtioissa ovat asiat yhtä hullusti. Täällä Oregonissa esim. on eräs työnteettäjien perustama sairashoitoyhdistys, jonka säännöissä määrätään, että lääkäri ei saa kirjottaa lääkemääräystä siten kuin tauti tai loukkaantuminen edellyttävät, vaan siten että se ei kohoa muutamia määrättyjä senttejä korkeammalle. Ja tuo summa on niin alhainen, ettei nykyisin sillä saa pullollista vettäkään, ei ainakaan sellaista lääketieteellisesti täysin puhdasta vettä, joka haavojen hoitamiseen on välttämätöntä. Mutta voittoa sellaisessa sairashoidossa on tavattomasti.

MAILMANKATSOMUKSIA

ROTAT VITSAUKSENA JUOKSUHAUDOISSA.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Sept. 10, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th. 1917)

Prikaatin sanansaattaja tuli kulkuhautaa myöten pataljoonan päämajaan ja antoi ajutantille "kiireellisesti" merkityn viestin . Ajutantti aukasi sen, purskahti nauruun ja ojensi sen pataljoonan lääkärille. Se oli melkein kuin "aprilli"-pilaa:

Patalj. komentajalle. Laittakaa tilitys rotista alueellanne viipymättä. Kiireellinen. — Prik. päällikkö.

Kuitenkin se oli oikeata asiaa, sillä sinä aikana — parisen vuotta takaperin — luultiin saksalaisten istuttavan tauteja juoksuhautarottiin, levittääkseen niiden välityksellä tartuntaa meidän miehistöömme.

Oliko tuossa luulossa perää vai ei, siitä ei vieläkään olla varmoja. Nykyisten lääketieteellisten varokeinojen ansioksi on luettava, että sangen vähän, tuskinpa ollenkaan, on tauteja levinnyt joukkoihimme niiden kymmenientuhansien rottien kautta, mitä on pesiytynyt sotaväen majotuspaikkoihin ja juoksuhautoihin Ranskassa ja Flanderissa.

Juoksuhaudoissa rotat viintyvät mainiosti ja lisääntyvät nopeasti. Surkeata kylläkin, niillä ei koskaan ole ruuan puutetta! Värisyttää ajatellessa niiden inhottavaa mässäilyä ja pirullista keikkumista riitaalueella hautaamatta makaavain ruumiitten parissa.

Ne ovat ainaisena kiusana sotamiehille: varastavat hänen eväänsä, häiritsevät hänen lepoaan, jyrsivät pilalle hänen tamineensa ja häpeämättä purevat, jos niitä hätistellään pois. Rotan puremasta usein aiheutuu vihotteleva haava, ellei sitä huolellisesti hoideta. Suositaimpina herkkupaloina niillä on korvanlehdet.

Varastavat palavan kynttilänkin.

Levähdysasemilla ne myös ovat alituisena vastuksena, vaikka niiden ateriat siellä eivät toki ole niin kamalaa laatua. Jossakin vanhassa navetassa tai rakennusten raunioissa kosteilla oljilla maatessaan kun yöllä heräät, killuvat niiden nappisilmät pimeässä ikäänkuin valmistautuisivat iloisiin pitoihin.

Aamuun mennessä ne ehkä ovat nakertaneet reikiä sukkiinne tahi sustaneet pesänsä palkkauskirjanne lehdillä taikka vieneet kätköihinsä tekohampaanne, jos olitte niin varomaton, että otitte ne ennen nukkumista pois suustanne. Ne ovat hävyttömän rohkeita. Niiden on nähty kaatavan palan kynttilän ja vievän sen mennessään, jättäen, ällistyneen korttisakin pimeässä kirollemaan.

Hellittämätön taistelu kyllä on aina käynnissä noita kiusankappaleita vastaan. Portimot, rottakoirat, myrkyt ja pyydykset joka päivä ottavat osansa. Mutta mikään ei ole niin tepsivä kuin kaasuhyökkäys. Kun juoksuhaudat on perinpohjin valettu kaasulla, pysyvät ne hetken aikaa rotista vapaina.

Jolloinkin pääsee sotamies oikein nauttimaan koston hekumasta. Nojaten selkänsä juoksuhaudan reunaa vasten hän pitää järkähtämätä silmällä edessään olevaa rotan koloa. Aikanaan sieltä ilmestyykin nuuskiva, viiksekäs kuono. Eteen päin heittäytyen sotilas keihästää sen pistimensä kärkeen ja, muistellen kaikkia rottien hänelle tekemiä pahoja töitä, hän kostoksi painaa liipasinta.

HÄVINNYT PAPUKAIJALAJI.

V. 1810 löydettiin 55:llä eteläisellä leveysasteella, 600 mailia Uudesta Seelannista etelään Macquarie saari jolta silloin tavattiin omituinen lentokyvytön papukaijalaji. Näitä papukaijoja sittemmin hylkeenpyytäjät toivat Sydneyhin, Australiaan. Muuan senaikainen kirjottaja, joka niitä siellä oli nähnyt useita, sanoo niiden olleen "kielevimpiä kaikista puhuvista papukaijoista." Nykyisistä tutkimuksista saarella saattaa pitää jotakuinkin varmana, että tuo näin omituisesti eristyneeksi joutunut papukaijalaji on tällä välin hävinnyt tykkänään sukupuuttoon. Syyksi luullaan sitä, että saarelle oli tuotu kissoja, jotka siellä ovat metsistyneet ja päässeet leviämään yli koko saaren.

PALTTINASTA TULEE PUUTOS.

Kun lentokoneitten siipiin tarvitaan suunnattomat määrät palttinaa ovat mailman näkyvät palttinavarastot nopeasti hupenemassa. Saattaa mennä vuosia ennenkuin tätä tarpeellista vaatetavaraa jälleen voidaan ostaa siedettävillä hinnoilla.

HELMIEN PYYNTI

Australiassa ei enää nykyään ole sikäläisten alkuasukkaiden käsissä vaan kreikkalaiset siirtolaiset ovat vallanneet haltuunsa sekä helmi- ja osterikalastuksen että muunkin liikkeen korallisaarilla. Kreikkalaiset ovat vankasti pesiytyneet Sydneyssä. Itse helmisimpukkain sukellus ja aukominen nytkin melkein yksinomaan teetetään alkuasukkailla, mutta kreikkalaiset välittävät koko helmien myynnin. Pyyntiä harjotetaan nykyään suurimmaksi osaksi vanhoilla raakkuriutoilla, ja ehkäpä siitä syystä onkin viime aikoina siellä usein saatu erinomaisen kauniita mustia vaaleanpunertavia ja keltasia helmiä.

Helmiä pyydetään monella muullakin seudulla, esim. Intian vesillä, Persianlahdessa, Keski-Amerikan rannikolla, eteläisen Tyynenmeren saaristoissa y. m. Vanhimpia helmen pyyntipaikkoja on Ceylonin saaren läheisyydessä. Sieltä nytkin muutamia viikkoja takaperin lähetettiin suurin helmilähetys mitä koskaan tiedetään yhdellä kertaa lähetetyn, Pariisiin. Sen arvo oli toista miljoonaa dollaria. Mutta matkalla se linjalaiva, jolla tuo kallisarvoinen helmikokoelma oli, joutui Välimerellä väijyvän saksalaisen vedenalaisen upotettavaksi, ja sen mukana menivät ne ihanuudet.

Omituinen seikka helmillä on, että ne pilautuvat, jos eivät ole käytännössä. Asiantuntijat sanovat niiden "nälkiintyvän." Selittävät helmien elävän ihmisen kosketuksesta. Pariisin Louvre-museossa menee matami Thiersin mahtava helmikokoelma siitä syystä aivan pilalle. Ammattimiehet pitävät varmana, että jos noita helmiä voitaisiin lainata halullisten naisten käytettäväksi, niin ne ennen pitkää "paranisivat" entiselleen. Mutta matami Thiers oli testamentissaan määrännyt, että niitä ei koskaan saa rasiastaan ottaa pois. Ja niin taikauskoinen kunnioitus on omistusoikeutta kohtaan — ammoin sitten kuolleen akan jo lakannutta omistusoikeuden muistoakin kohtaan — ettei sen takia uskalleta ryhtyä näitä kansallisomaisuudeksi siirtyneitä kalleuksia pelastamaan! Jos ei nykyaika muuta pidä pyhänä, niin sitä pyhempi on sille "omistusoikeus."

KÄY JOSKUS SILLÄKIN LAILLA

tyttöjen pyydystelijälle.

Moulinsissa, Ranskassa, on ollut käsiteltävänä suurta huomiota herättänyt oikeusjuttu, jossa erästä hollantilaissyntyistä vaatetusliikkeessä palvellutta naista ja Biscaye nimistä ranskalaista nuorta miestä syytettiin amerikalaisen miljoneerin Samuel Slaterin vankina pitämisestä ja kiduttamisesta sekä hänen omaisuutensa väkivaltaisesta anastuksesta. Asia oli tapahtunut seuraavalla tavalla. Kolme vuotta takaperin oli tuo amerikalainen elostelija houkutellut työn mukaansa automobiiliajelulle. Biscaye oli auton ajurina. Matkalla kävikin niin, että Biscaye ja tyttö rakastuivat toisiinsa ja panivat miljoneerin lujille. Uhkauksilla ja räikäkäyksillä pakottivat hänen allekirjottamaan maksuosotuksia suurille summille. Nuoret menivät naimisiin ja elelivät komeasti; ostivat palonkin, jossa pitivät Slateria vangittuna, kiduttivat häntä ja vihdoin yrittivät hänet myrkyttää. Poliisi vihdoin sai vihiä asiasta ja pelasti ansaan joutuneen pohatan heidän kynsistään.

BELGIALAISET ORJINA.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Sept. 10, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th. 1917)

Belgian eduskunnan ja senaatin jäsenet ovat sikäläiselle Saksan kenraalikuvernöörille lähettäneet vastalauseen, josta käy selville, että saksalaiset käyttävät belgialaista sivilivaestöä pakkotöihinsä säälimättömämmällä ankaruudella kuin koskaan ennen.

"Flanderin, Hainautin ja Luxemburgin maakunnissa on tuhansia miehiä raastettu kodeistaan ja viety Pohjois-Ranskaan alueelle, joka on pommituksen ja ilmahyökkäysten alaisena." Moni ei 15 tai 16 kuukauden ajalla ole saanut lomaa. Kohtelu on niin huonoa, että enemmät puolet ovat kuolleet väsymykseen ja kurjuuteen tai lähetetyt saraaloihin ikuisina vaivaisina.

265 Monsista kotoisin olevaa nuorta poikaa (joiden nimet, ijät ja koulut on mainittu kirjeeseen liitetyssä luettelossa) oli parhaillaan tyhjentämässä kuormavaunuja Ranskassa kymmenen mailia rintaman taka puolella. Nämä, jotka kaikki ovat alle 16 vuoden ikäisiä, muutamat tuskin 11 tai 12 täyttäneitä, pakotetaan suorittamaan vankkojen miesten työtä.

Eräästä piirikunnasta kerran otettiin yhdellä kertaa 250 yli viiden kymmenen ikäistä miestä. Heitä pidettiin eläinvaunuihin teljettyinä 24 tuntia ruuatta ja jäätävässä kylmyydessä.

OPETTAJALTA JÄI SUU KIINNI

Opettaja oli eräälle mielestään terävälle pojalle antanut laskuesimerkin, joka tosin oli vaikeanlainen mutta jonka opettaja arveli pojan kykenevän ratkaisemaan. Poika esitä kuitenkaan saanut selville.

"Saisitpa vähän hävetä", mahtail' opettaja. "Sinun ijälläsi Yrjö Washington jo oli maanmittarina."

Poika katsoi opettajaa suoraan silmiin ja virkkoi:

"Ja teidän ijällänne hän oli Yhdysvaltain presidenttinä."

Järjestömme asioita

PÖYTÄKIRJA

tehty S. S. Järjestön toimeenpanevan komitean kokouksesta 25 p. elok. 1918.

Kokouksessa olivat läsnä Törnqwist, Halme, Tuuri, Helander, Bowers, Laurila ja allekirjoittanut. Poissa oli Lehtovaara. Puheenjohtajana toimi Tuuri, kirjurina allekirjoittanut.

Luettiin Canadan S. S. Järjestön edustajakokouksen päätökset lähemmän yhteistoiminnan aikaansaamiseksi Canadan ja Yhdysvaltain järjestöjen välillä. Monipuolisen keskustelun jälkeen päätettiin että missä suinkin on mahdollista ja asiallemme eduksi, olemme valmiit työskentelemään yhdessä.

Sihteeri velvotettiin neuvottelemaan Canadan S. S. Järjestön toimeenpanevan komitean kanssa Miljoonan markan keräyksen johdosta.

Valittiin sihteerille avuksi Miljoonan markan keräyksen julkisuuskomiteaan Helander ja Laurila.

Miljoonan markan keräyslistat ja kiertikirjeet on lähetettävä osastoille niin pian kuin suinkin mahdollista.

Luettiin Canadan S. S. Järjestön toimeenpanevan komitean pöytäkirja.

Luettiin Kuusiston vastaus toimeenpanevan komitean tilintarkastajain kyselyyn Suomikeräyksen johdosta. Vastaus hyväksyttiin.

Ashtabulan S. S. Osasto teki yleisäänestysehdotuksen "Että perittäisiin 25 sentin ylimääräinen verotus Finland Information Bureaun hyväksi." Toimeenpaneva komitea päätti kehottaa sanottua osastoa että ei tehdä tuota yleisäänestysehdotusta, sillä se häiritsisi nyt jo alulla olevaa Miljoonan markan keräystä Suomen työväen järjestöjen avustamiseksi, jota myöskin käytetään 25 prosenttia Finland Information toimiston kustannusten peittämiseksi.

Hyväksyttiin edellisessä kokouksessa valitun komitean laatima selostus Suomikeräyksistä jäätettiin julkaista se puoluelehdissä. Ylimääräisten verotusten poistamisehdotusta valmistava komitea ilmotti ei vielä lopettaneensa työtänsä. Velvotettiin laatimaan ehdotus ensi kokoukseen.

Keskipiirin sihteeri ilmotti, että French Laken S. S. Osasto on lakkauttanut toimintansa ja että se on lähettänyt Työmiehen osakkeet piirivirastoon . Californian valtiokomitea ilmottaa, että Albion ja Rocklin S. S. Osastot ovat olleet pakotetut lakkauttamaan toiminansa ja että valtiokomitea huolehtii osastojen omaisuusselvittelyistä. Toimenpide hyväksyttiin. Washingtonin valtiokomitealle päätettiin huomauttaa että valvoa Winlockin S. S. Osaston omaisuuden selvittelyä S. S. Järjestön päätösten mukaisessa järjestyksessä.

Sihteeri ilmoitti että vanhoja kirjoja tarkastellessa on tullut selville, että on useita vanhoja täysiä osastoikeuksia nauttivia osastoja, joita ei ole kirjoihin merkitty maksaneeksi järjestön pohjarahaa. Käskettiin sihteerin huomauttaa asianomaisille osastoille asiasta.

Kuparialueen aluekomitea pyysi rahallista agitatsioniavustusta toimeenpanevalta komitealta. Kun keskusvirastossa ei ole erityistä rahastoa tuota varten ja kun kaikki tavalliset käyttövarat nykyisten poikkeusolojen tähden kuluvat aivan liiankin tarkkaan, ei voitu pyyntöön suostua.

Sihteerin huoleksi jätettiin valmistaa vaalitaistelusuunnitelma ja myöskin tiedustella kansallisvirastolta missä määrin miljoonan dollarin rahastosta voidaan järjestömme keskuudessa vaalien aikana avustaa kihotustyötä.

Päätettiin vaatia puoluelehtiä ilmoittamaan keskusviraston osoiteilmoitus lehdissä.

Osastojen taholta on jatkuvasti vaadittu toimeenpanevalta komitealta jonkinlaisia havainnollisia opetusvälineitä lasten kouluihin.

Komitea on tätä asiata moneen eri kertaan harkinnut ja suunnitellut mutta ilman minkäänlaista käytännöllistä tulosta. Sihteeri ilmoitti, että kansallisviraston taholta on ryhdytty valmistamaan läksyjä sosialistisia oppikouluja varten ja että nuo läksyt suomentamalla ja kuvittamalla saataisiin niistä hyviä oppivälineitä, joita tarvitaan. Velvoitettiin sihteeri laatimaan tarkka suunnitelma läksyistä ja jos mahdollista suomentaa joitakin läksyjä näytteeksi ensimäiseen kokoukseen.

Päätettiin tilata 500 kpl. englanninkielistä Venäjän pääministeri Leninin puhetta Rand Koulusta New Yorkista.

Tämänvuotiset luennoitsijaveromerkit päätettiin valmistaa heti ja lähettää osastoille aivan ensitilassa.

Sihteeri velvoitettiin laatimaan julistus puoluelehdissä julaistavaksi, jossa kehotetaan osastoja kaikkialla ryhtymään vaalitaisteluvalmistuksiin.

Päätettiin että toimeenpanevan komitean jäsenen, joka on poissa kahdesta komitean kokouksesta yhteen perään, on ilmoitettava josko hän voipi ottaa säännöllisesti osaa komitean työskentelyyn, tai muussa tapauksessa kutsutaan varajäsen tilalle.

Kokous lopetettiin. — Kokouksen puolesta,

Henry Askeli, kirjuri.

Olemme tarkastaneet edelläolevan pöytäkirjan ja hyväksymme sen sellaisenaan.

Wm. Bowers, Frank Laurila.
Pöytäkirj. tarkastajat.

LÄNSIPIIRIN PUHUJAN MATKA WASHINGTONISSA.

Toveri A. Hautamäki alkaa matkansa Washingtonin valtiossa syyskuulla puhuen:

Carbonado .....12—13 p.
Tacoma .....14—15 p.

Sitten on hän oikeutettu neljään vapaapäivään.

Black Diamond 20—21—22 p.
Seattle 23—24—25—26—27 p.

(Seattlelaiset voivat antaa päivän juanitalaisille, jos he haluavat).

Everett .....28—29 p.
Issaquah .....30— 1 p. lokak.
New Castle ..... 2— 3 p.
Poulsbo ..... 4 p.
Pearson ..... 5— 6 p.
Roslyn ..... 8— 9 p.

S. s.-osastot, valmistakaa ohjelmataf muita illatsuja ainakin yhdeksi puheillaksi, tov. Hautamäki suorittaa arvokkaan numeron ohjelmastanne.

Iltamatulot lankeavat länsipiirin agitatsionikassaan.

Toverillisesti:
Wash. Suom. Valtiokomitea.

Kansankirjeitä

WASHINGTON

Hoquiam

Osaston kokouksessa t. k. 5 p. olivat asiat enempi kotoisia, joten niistä ei ole paljon sanomista. — Kaarlo Airaksinen palautti Ilwacon osaston keräyslistan. Osasto päätti jatkaa vielä keräystä ja kerääjäksi valittiin T. Hannuksela. — Edellisessä kokouksessa yhtyi osastoon muut tokortilla Clintonin, Ind., osastosta Amanda ja Frank Nieminen. — Yhteiset perhejuhlat Aberdeenin ja Hoquiamin osastojen toimesta on päätetty laittaa lähimmässä tulevaisuudessa. Komiteat on jo valittu tekemään alkuvalmistuksia.

Koulut täällä Hoquiamissa alkoivat toimintansa viime viikolla tiistaina ja oppilaita oli ensi päivänä 1511, joista korkeakoululaisia oli 367, loput kuuluen alkeiskouluun.

Postin saanti täällä Hoquiamissa viime viikolla on ollut kovin epäsäännöllistä. Alusta viikon ei saanut ollenkaan ja sitten kun sitä viimein rupesi tulemaan, niin se tuli monen päivän vanhana. Syy kuuluu olevan siinä, että postinkantajia on joutunut sotaväkeen ja uusia on vaikea saada, kun halitus maksaa postinkantajille vain 40c tunnilta. Tämä on $3.20 kahdeksantunnin päivältä. On siis luonnollista, että sillä palkalla ei saa miehiä nykyään. — Kovin ikävä juttu se vaan on, kun ei saa sanomalehtiä ajallaan. Siinä olisi saatava korjaus aikaan, mutta miten?

Virallinen.

OREGON

Svenson

Laiskuus ei ollut syynä. — Siitä on jo kulunut parisen kuukautta, jolloin paikallinen osastomme valitsi minut Toveriin kirjeenvaihtajaksi. Olen itsekin huomannut, että olen leväperäisesti hoitanut tointa, joka minulle on annettu. Siihen ei ole syynä ollut laiskuus, kuten voisi otaksua. Tähän on ollut tekijänä suuremmat asiat. Te käsitätte, että jos toiveet pettyvät, niin se lamaannuttaa toiminnan, sillä olin vähällä uskoa, että kaikki toiveet raukeevat kuin tuhka tuuleen. Vaan tuota ei pitäisi uskoa, sillä vielä toivo elää. — Siis innostukaamme edelleen, sillä emme ole vielä menettäneet kaikkea. Onhan meitä vielä paljon, jotka toivomme, että uusi päivä kaikki muuttaa voi. Onhan Suomen niemeke ollut toista sataa vuotta Venäjän alusmaana ja Suomen kansan kovimman koettelemuksen alla olleet ryhmät innolla toimivat ja toivoivat kerran näkevänsä Suomen itsenäisenä pienenä tasavaltana, joka olisi toteutunut ilman, ellei tuo maailmanvallan tavottelija ja ihmiskunnan sortaja Saksa olisi pistimineen tuhonnut toiveemme herttaisimmat. Me sorrettu kansa olemme paljon saaneet kärsiä ja kurjuutta nähdä aina lapsuudesta asti. Me pienoinen ryhmä olkaamme valveilla auttamaan omaisia ja tovereita, jotka ovat Saksan pistimien ruhjottavina. Ei mitenkään saa tapahtua, että pieni heimokansamme joutuu Saksan ikeen alle. Tunnussananamme olkoon: Alas Saksan rautakorko ja kotimainen valtaryhmä, joka veljemme ja siskomme orjiksi möi.

Me tiedämme, että mitään ei saada ilman rahaa ja yhteistointa. Osasto kokouksessaan t. k.